

22.08.2017

Asia/4

§ 211

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarvioehdotus 2018 ja taloussuunnitelma 2019–2020

HEL 2017-003539 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2018 talousarvioksi ja vuosien 2019–2020 taloussuunnitelmaksi.

Esittelijän perustelut

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarvion laadintaa ohjaavat kaupunginhallituksen 12.6.2017 päättämät kannanotot:

”Kaupunkistrategia on kaupungin keskeisin toimintaa ohjaava asiakirja ja johtamisen väline. Kaupunkistrategiaa toteutetaan ja seurataan talousarvion, taloussuunnitelman, käyttösuunnitelman ja tulosbudjetin avulla. Helsingin kaupunkistrategia vuosille 2017–2021 on tarkoitus hyväksyä kaupunginvaltuustossa syksyllä 2017, minkä jälkeen se ohjaa kaupungin talousarvion valmistelua. Kaupunginhallitus toteaa, että keskenäisen strategiaproessin vuoksi kyse on ns. teknisestä raamista

22.08.2017

ja kaupunkistrategiassa hyväksytyt linjaukset tulevat ohjaamaan vuoden 2018 talousarviota sekä lauta- ja johtokuntien käyttösuunnitelmaa ja tulosbudjettia koskevaa päätöksentekoa.

Vuoden 2018 talousarviomäärärahojen taso tarkistetaan vastaamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) ja väestönkasvusta kaupunkistrategiassa sovitulla tavalla talousarviovalmistelun edetessä.”

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja tuottaminen muuttuvat todennäköisesti 1.1.2020 alkaen, kun sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen siirtyy maakunnille ja järjestäminen ja tuottaminen erotetaan toisistaan. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus ja ohjaus muuttuvat.

Eduskunnan käsittelyssä oleviin lakiesityksiin tehdään perustuslakivaliokunnan 29.6.2017 antaman lausunnon edellyttämät muutokset. Valinnanvapauslain osalta hallitus antaa uuden hallituksen esityksen aikaisintaan lokakuussa 2017. Maakunta- ja sosiaali- ja terveystalouden uudistusta sekä valinnanvapautta koskevat lakiesitykset käsitellään eduskunnassa samaan aikaan.

Helsinki osallistuu aktiivisena toimijana maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun. Samaan aikaan tavoitteena on, että Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat kaikilta osin kilpailukykyisiä. Riippumatta maakunta- ja sote-uudistuksen etenemisestä palveluja uudistetaan määrätietoisesti sellaisiksi, jotka helsinkiläiset haluavat jatkossakin valita. Tämä saavutetaan palveluja ja palvelurakennetta uudistamalla, ja huolehtimalla asiakaskokemukseltaan ja saatavuudeltaan hyvistä, vaikuttavista ja laadukkaista monipuolisista palveluista sekä asianmukaisista toimitiloista. Isossa muutoksessa myönteinen henkilöstökokemus edellyttää henkilöstön osaamisen kehittämistä ja itseohjautuvuutta tukevaa, valmentavaa johtamista.

Väestömäärän kasvu, ikääntyminen ja maahanmuutto lisäävät sosiaali- ja terveystalouden kysyntää.

Esitys vuoden 2018 talousarvioksi

Esitys sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2018 talousarvioksi ja vuosien 2019–2020 taloussuunnitelmaksi on esityslistan tämän asian liitteenä numero 1.

Menot milj. euroa	TP 2016	TA 2017	Raami 2018	Muutos milj. euroa	Muutos %
Sote yhteensä	2 182,7	2 025,3	2 041,5	+16,2	+0,8 %

Sosiaali- ja terveyspalvelut	1 474,7	1 445,7	1 441,9	-3,8	-0,3 %
Vastaanottokeskukset	0	15,5	15,5	0	0 %
Toimeentulotuki	177,0	26,6	26,6	0	0 %
HUS-kuntayhtymä	529,7	534,8	554,8	+20,0	+3,7 %
Asiakas- ja potilastietojärjestelmä	1,3	2,7	3,3	+0,6	+22,5 %

Sosiaali- ja terveysviraston talousarvioesitys on tehty kaupunginhallituksen antamaan talousarvioraamiin.

Talousarvion laatimisoheissa todetaan, että vuoden 2018 raamin lähtökohtana on valtuustokauden 2013–2016 strategiaohjelman mukainen talouden tasapainoa ja tuottavuuden kasvua koskeva tavoite, joka sisältää käyttömenojen reaalikasvun pitämisen asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Sosiaali- ja terveystoimialan kokonaisraami kasvaa 16,2 milj. euroa (0,8 %) vuoden 2017 talousarviosta, missä merkittävin tekijä on HUS-kuntayhtymän raamin kasvu 20 milj. eurolla. Vertailtaessa vuoden 2017 talousarviota ja vuoden 2018 raamia vuoden 2016 tilinpäätökseen tulee huomioida, että vuoden 2016 tilinpäätös sisältää vuoden 2017 alusta Kelaan siirtyneen perustoimeentulotuen määrärahat.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdan talousarvio pienenee vajaat 3,8 milj. euroa (0,3 %). Kilpailukykysojimuksen mukaisesti työttömyysvakuutusmaksu alenee 0,6 %-yksikköä ja sairausvakuutusmaksu 0,1 %-yksikköä verrattuna vuoteen 2017. Lisäksi kunnalliseläkemaksu alenee 0,2 %-yksikköä, eli henkilöstösivukulut alenevat kokonaisuudessaan 0,9 %-yksikköä. Sosiaali- ja terveystoimialan henkilöstösivukulujen arvioidaan alenevan muutosten vaikutuksesta yhteensä noin 5 miljoonaa euroa vuonna 2018.

Vastaanottokeskusten nettobudjetoidun talousarviokohdan ja toimeentulotuen talousarviokohdan vuoden 2018 raami on vuoden 2017 talousarvion tasolla. Määrärahasa ei ole vielä huomioitu säilöönottoyksikön toiminnan siirtymistä valtiolle.

HUS:in raami kasvaa 20 milj. euroa (3,7 %) kuluvan vuoden tasosta, alittaen kuitenkin vuoden 2017 ennustetun tason.

Apotin nettobudjetoidun talousarviokohdan menot kasvavat 0,6 milj. eurolla vuoteen 2017 nähden.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottavuustavoitetta toteutetaan muun muassa edistämällä digitalisaatiota, jatkamalla määrätietoista palvelurakenteen keventämistä ja tarkastelemalla vaihtoehtoisia tapoja tuottaa palveluja mahdollisimman kustannustehokkaasti. Palvelujen yksikkökustannusten ei anneta kasvaa, ja yksikkökustannuksissa tavoitellaan muiden suurten kaupunkien keskiarvoa. Palvelujen myöntämisperusteita yhdenmukaistetaan muiden Uudenmaan kuntien kanssa.

Palvelusetelin osuutta palvelujen tuottamistapana lisätään ja uusia palvelusetelivaihtoehtoja selvitetään. Välittömän asiakastyön osuutta työajasta nostetaan aina kun se on tarkoituksenmukaista. Aukioloaikoja laajennetaan osana palvelujen uudistamista.

Toimeentulotuki

Toimeentulotuen raamissa on huomioitu ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen määrärahat 26,6, milj. euroa.

HUS-kuntayhtymä

HUS:in talousarviokohta sisältää mm. HUS:in helsinkiläisille tuottamat terveyspalvelut, joista sosiaali- ja terveystoimiala maksaa HUS-hinnaston mukaisesti.

HUS:in vuoden 2018 talousarvio on kaupunginhallituksen hyväksymän raamin mukaan vajaat 555 milj. euroa. Kasvu on noin 3,7 % verrattuna vuoden 2017 talousarvioon.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimiala seuraa strategian toteutumista talousarvioon asetettujen sitovien toiminnallisten tavoitteiden kautta. Kokonaisuutena sitovien tavoitteiden päämääränä on ohjata toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan. Sosiaali- ja terveystoimialan sitovat tavoitteet ovat seuraavat:

Lastensuojeluasiakkaiden määrä vähenee vuoteen 2017 verrattuna.

Aikuissosiaalityön palvelutarpeen arviointien määrä kasvaa 20% suhteessa asiakasmäärään vuoden 2017 tasosta.

Kehitysvammaisten asumispalveluissa itsenäisesti asuvien osuus kasvaa 2 %-yksikköä vuodessa.

Asiakas pääsee lääkärin kiirettömälle vastaanotolle keskimäärin 10 vuorokaudessa ($T3 \leq 10$ vrk eli kolmas vapaa ajanvarausaika kalenteripäivissä, odotusaikojen mediaani).

Asiakas pääsee hammaslääkärin kiireettömälle vastaanotolle alle kolmessa kuukaudessa (T3 ≤ 90 vrk eli kolmas vapaa ajanvarausaika kalenteripäivissä, odotusaikojen mediaani).

Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä nousee vuoteen 2017 verrattuna.

Laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee vuoteen 2017 verrattuna.

Sähköinen asiointi kasvaa vähintään 10 % vuoteen 2017 verrattuna.

Toimeentulotuki

Ehkäisevän toimeentulotuen budjetista kohdennetaan ehkäisevänä tukena vähintään 45 % lapsiperheille.

Määrälliset tavoitteet

Suoritettavatavoitteet pohjautuvat vuoden 2017 ennustettuun tasoon, minkä lisäksi tavoitteissa on huomioitu tiedossa olevat toiminnalliset muutokset. Suoritettavatavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Palvelujen tuotantotapoja kehitetään vahvistamalla asiakkaan roolia vaikuttavien ennaltaehkäisevien toimien, itsehoidon, omahoidon ja digitaalisten palvelujen avulla niin, että helsinkiläiset tekevät hyvinvointia ja terveyttä edistäviä valintoja arjessaan.

Moniammatillisia, integroituja palveluja, kotiin ja asiakkaan omaan toimintaympäristöön vietäviä palveluja sekä sähköisiä palveluja uudistetaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita.

Vastaanottotoiminnan rinnalle ja vaihtoehtoiksi vakiinnutetaan edelleen kevyempiä palveluja, joita ovat muun muassa sähköiset palvelut, hoitopuhelut, ryhmätoiminta, jalkautuvat palvelut sekä monimuotoiset kotiin vietävät palvelut.

Palvelurakenteen keventäminen jatkuu. Laitoshoidon vähennetään edelleen, ja erilaisia kotiin ja muuhun asiakkaan toimintaympäristöön vietäviä palveluja ja kuntoutusta vahvistetaan.

Investoinnit

Kaupungin 10-vuotisen investointiohjelman suunnittelun lähtökohtana on vuotuinen kokonaisinvestointitaso 670 milj. euroa. Kaupunkitasolla on linjattu, että hallintokuntien tulee laatia tilankäyttöohjelmat ja niiden tehostamissuunnitelmat.

22.08.2017

Tavoitteena on, että kaupungin omassa käytössä olevien toimitilojen kokonaispinta-alan määrä ei kasva strategiakaudella. Sosiaali- ja terveystoimiala on laatinut priorisoidun 10-vuotissuunnitelman tulevista investoinneista. Suunnitelma sisältää myös poistuvat tilat.

Sosiaali- ja terveystoimialan tilankäyttöohjelma on esityslistan tämän asian liitteenä 2.

Irtain käyttöomaisuus

Sosiaali- ja terveystoimialan irtaimen omaisuuden raami on 10 milj. euroa, mikä on 5,2 milj. euroa (34 %) kuluvan vuoden irtaimen omaisuuden raamia vähemmän. Raamin pieneneminen johtuu pääosin siitä, että vuoden 2017 talousarviossa oli määrärahat Kalasataman terveystoimintakeskuksen varustamiseen.

Irtaimen omaisuuden hankinnat ovat esityslistan tämän asian liitteenä 3.

Toimialajohtajan kannanotot

Toimialajohtaja toteaa, että talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen päättämän raamin mukaiseksi. Sosiaali- ja terveystoimialan talousarviokohdan osalta vuoden 2018 talousarvioesitys pienenee 0,3 % kuluvan vuoden talousarviosta. Toisaalta kilpailukykysojimus alentaa toimialan henkilöstökustannuksia, mutta silti vuoden 2018 talousarvion pohjan pitävyyden kannalta aivan keskeistä on budjetissa pysyminen kuluvana vuonna.

Palvelukokonaisuuksien tarkemmat suunnitelmat palvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi valmistellaan käyttösuunnitelmien laadinnan yhteydessä syksyllä 2017.

Sosiaali- ja terveystoimialan henkilöstötoimikunnan asiasta mahdollisesti antama lausunto toimitetaan sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioehdotus 2018 ja taloussuunnitelma 2019-2020
- 2 Tilankäyttöohjelma 2018
- 3 Irtaimen omaisuuden perushankinnat 2018

22.08.2017

Asia/4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano